

[Aksel Larsen.]

om udenrigspolitikken og gribe ind i udenrigspolitikken. Det er jo heller ikke rigtigt. Det udenrigspolitiske nævn skal efter dette lovforslag, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) anbefaler, være en lukket, edsvoren forsamling, som ikke må fortælle folketinget noget som helst om de vigtige spørgsmål, man behandler, i hvert fald ikke, hvis nævnets formand eller udenrigsministeren pålægger tavshedspligt. Ja, men så følger folketinget jo aldeles ikke med; det, at et lille udvalg af folketingets medlemmer har mulighed for at følge med, orienterer ikke folketinget, og det bliver da stadigvæk sådan, at disse udenrigspolitiske spørgsmål, som formentlig er de vigtigste spørgsmål overhovedet for vort land og vort folk, afgøres uden folketingets medvirken.

Jeg ved meget vel, at ethvert parti og ethvert medlem af dette ting har adgang til og ret til at stille spørgsmål til regeringen og stille forespørgsler til regeringen og på den måde forsøge at skaffe sig oplysning eller foranledige debat i folketinget om landets udenrigspolitik; jeg ved meget vel, at den ret eksisterer, og jeg takker det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) for, at han understregede det så kraftigt, så kan vi måske i fremtiden blive fri for surhed fra den side, hvis f. eks. vi kommunister, hvad jo ret ofte sker, fremsætter anmodning om at få en udenrigspolitisk debat her i tinget. Men jeg ved også, at når man har grundlovsfæstet det udenrigspolitiske nævn, altså grundlovsfæstet en praksis om, at med hensyn til de vigtige afgørelser skal regeringen rådføre sig med nævnet, bliver det sådan, at folketingets reelle indflydelse på konkrete udenrigspolitiske afgørelser bliver meget, meget ringe, i de allerfleste tilfælde illusorisk.

Nå, der er for den sags skyld ikke noget nyt i det, vi har været vant til det i en årække, hvor man har administreret i og med det udenrigspolitiske nævn stik imod, hvad der var forudsætningen, da man i 1923

vedtog den første lov om et udenrigspolitisk nævns oprettelse. Dengang betonedes det meget stærkt, bl. a. af den senere udenrigsminister Munch, at dette nævn ikke måtte benyttes til at unddrage folketinget som sådant viden om udenrigspolitikken eller indfyldelse på udenrigspolitikken, men man nåede forholdsvis hurtigt, tildels under hr. Munchs ledelse, frem til, at nævnet netop kom til at erstatte folketinget, at sætte folketinget i meget høj grad ud af spillet. Der er altså sådan set ikke noget nyt i det, men man ved, vi var betænkelige ved at sætte nævnet ind i grundloven, og vor betænkelighed finder vi bekræftet også i den udformning, lovforslaget her har fået.

Må jeg gå lovforslaget igennem og se lidt på dets få paragraffer.

Det foreslås i § 1, at nævnet skal bestå af 17 medlemmer; der er således sket en udvidelse med 1 medlem. Når man nu tænker på den uhyre rolle, nævnet skal spille, den meget store betydning, det får, det store ansvar, der pålægges nævnet, vil man så ikke erkende, at det er en meget lille forsamling til at bære et sådant ansvar? Synes man ikke, det er urimeligt, at et udvalg bestående af 17 af folketingets 179 medlemmer sammen med regeringen praktisk talt skal være bestemmende om landets ve og vel, om landets udenrigspolitik — så kan man fra tid til anden have debatter og „forestillinger“ her i folketinget, om hvis betydning der kan herske meget delte meninger. Jeg tillader mig at henstille til overvejelse såvel indenfor regeringen som her i tinget og indenfor forskellige partier, om man ikke burde gøre det udenrigspolitiske nævn noget større end 17 medlemmer. Og i det omfang, man vil opretholde den skønne fiktion, der er talt så meget om, nemlig at folketinget gennem nævnet får medindflydelse på vor konkrete udenrigspolitik, dens udformning og de beslutninger, der træffes, synes man så ikke også, at man burde ændre lovforslaget derhen, at samtlige partier eller grupper i folketinget skal være repræsenteret i nævnet?